

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “การสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับพิพิธภัณฑ์ กรณีศึกษา หอเกียรติภูมิรถไฟ” มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการนำสื่อปฏิสัมพันธ์มาใช้ในการจัดแสดงในหอเกียรติภูมิรถไฟ
2. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ชมในหอเกียรติภูมิรถไฟ ในการเลือกใช้สื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับหอเกียรติภูมิรถไฟ เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมให้มากขึ้น
3. นำเสนอแนวทางการจัดสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์จากการวิเคราะห์

5.1 การสรุปวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหอเกียรติภูมิรถไฟและความคิดเห็นของผู้เข้าชม

การจัดแสดงงานในพิพิธภัณฑ์ มีจุดประสงค์หลักคือการสื่อสารข้อมูล ถ่ายทอดเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของพิพิธภัณฑ์นั้นๆ ให้ผู้เข้าชมสามารถรับรู้ผ่านสื่อต่างๆ ที่ใช้ในการถ่ายทอดได้ชัดเจนและเข้าใจ โดยปัจจุบันการนำเสนอข้อมูลของพิพิธภัณฑ์จะทำได้โดยการจัดการแสดงเรื่องราวต่างๆ, การจัดแสดงภาพ, การจัดแสดงสิ่งตกแต่ง หรือวัตถุโบราณ และการนำเสนอเรื่องราวโดยการใช้ระบบสื่อต่างๆ ที่จัดการด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เช่น การใช้แสงไฟเน้นวัตถุต่างๆที่ต้องการนำเสนอ, การใช้เครื่องฉายภาพแสดงภาพเคลื่อนไหว, และการใช้เสียงประกอบการนำเสนอเรื่องราวของพิพิธภัณฑ์

งานวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอแนวทางในการจัดทำสื่อปฏิสัมพันธ์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการจัดแสดงชิ้นงานในหอเกียรติภูมิรถไฟ โดยมุ่งหวังจะให้แนวทางในการเพิ่มยอดผู้เข้าชม ทำให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายขึ้นและเพิ่มมุมมองใหม่ๆ ในการนำเสนอชิ้นงานต่อไป

จากผลที่ปรากฏในตารางทั้งหมด ได้ข้อสรุปที่สำคัญ 5 ประการดังนี้

1. เหตุจูงใจในการเข้าชมหอเกียรติภูมิรถไฟ อันดับ1 คือการไม่เก็บค่าเข้าชม คิดเป็นร้อยละ 34.6 โรงเรียนหรือหน่วยงานจัดมา คิดเป็นร้อยละ 29.2 โดยสนใจในงานที่จัดแสดงเพื่อการศึกษาหาความรู้จากการเข้าชม คิดเป็นร้อยละ 25.4 ซึ่งทางหอเกียรติภูมิรถไฟ ควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อดึงดูดให้ผู้เข้าชมที่มาจากเห็นคุณค่า ของประวัติศาสตร์รถไฟที่จัดแสดง เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมให้มากขึ้น

2. จำนวนครั้งในการเข้าชม ผู้ที่เข้าชมจะเข้าชมหอเกียรติภูมิรถไฟและกลับมาชมอีก คิดเป็นร้อยละ 81.3

3. จากตารางแบบสอบถามที่ 4.8 ผู้เข้าชมร้อยละ 57.5 เห็นว่าวัตถุที่จัดแสดง ในหอเกียรติภูมิรถไฟ เป็นสิ่งที่ผู้เข้าชมให้ความสนใจเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวหอเกียรติภูมิรถไฟ ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำปรึกษาไว้ ในเรื่องของสิ่งผู้เข้าชมให้ความสนใจต่อพิพิธภัณฑ์ ส่วนทางด้านเนื้อหาคำบรรยายที่ทางพิพิธภัณฑ์ได้จัดทำไว้ ผู้เข้าชมร้อยละ 7.5 พอใจในวิธีการให้ความรู้ผ่านทางสื่อที่จัดเตรียมไว้ แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าชมส่วนใหญ่เห็นว่า วัตถุที่จัดแสดงนั้นดีอยู่แล้วเพียงแต่วิธีการให้ความรู้ทางด้านเนื้อหาคำบรรยายยังต้องมีการปรับปรุง

4. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าชมเกียรติภูมิรถไฟส่วนใหญ่จัดอยู่ในช่วงวัยกำลังศึกษา คือ กลุ่มนักเรียนและนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 88.8 ที่เข้ามาเที่ยวชมหอเกียรติภูมิรถไฟโดยความต้องการของกลุ่มเป้าหมายนี้ คือต้องการที่จะมาเที่ยว พักผ่อน และศึกษาข้อมูล ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของทางพิพิธภัณฑ์โดยทั่วไป ดังนั้นจึงควรสร้างรูปแบบการนำเสนอ เพื่อให้ตอบสนองต่อกลุ่มนักศึกษา

5. กลุ่มผู้เข้าชมส่วนใหญ่ต้องการให้มีการนำสื่อปฏิสัมพันธ์มาใช้ ในการจัดแสดงชิ้นงานภายในหอเกียรติภูมิรถไฟแห่งนี้ จากตารางที่ 4.15 ผู้เข้าชมเห็นว่าการนำเทคโนโลยีสื่อปฏิสัมพันธ์มาใช้จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์แห่งนี้จะทำให้น่าสนใจยิ่งขึ้นคิดเป็นร้อยละ 85.0

5.2 การวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกสื่อปฏิสัมพันธ์สำหรับหอเกียรติภูมิรถไฟ

การตัดสินใจเลือกสื่อปฏิสัมพันธ์มาใช้กับชิ้นงานนั้น ในขั้นตอนนี้จะอาศัยข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสำรวจจากผู้เข้าชม ผู้บริหารและข้อมูลที่ได้จาก ข้อมูลitudy มาประกอบเปรียบเทียบกันเพื่อนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญโดยผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้ชี้แนะการเลือกใช้เทคโนโลยีสื่อปฏิสัมพันธ์

ในการจัดทำสื่อเพื่อจัดแสดงชิ้นงานนั้น ได้เข้ารับคำปรึกษาเพื่อรับแนวทางในการเลือกชิ้นงานและเทคโนโลยีในการจัดสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์ จากผู้เชี่ยวชาญของทางพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร คือ คุณยงยุทธ สังคนาคินทร์ หัวหน้าฝ่ายเทคนิคและศิลปกรรม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร ได้ให้คำแนะนำว่า ควรที่จะสร้างให้ผู้ชมมีส่วนร่วมด้วย โดยต้องตอบสนองต่อผู้เข้าชม ให้ผู้ชมให้ความสนใจ

5.2.1 การเลือกชิ้นงาน

หลักเกณฑ์ในการเลือกชิ้นงานที่นำมาจัดแสดงทางพิพิธภัณฑ์ต่างๆ จะมีหลักในการเลือกดังนี้

- คุณค่าทางประวัติศาสตร์ แหล่งที่มา เช่น บุคคลใดเป็นเจ้าของ ผู้จัดสร้างคือใคร
- ความสำคัญของชิ้นงาน
- อายุของวัตถุ
- คุณภาพแวดล้อม คือ ขนาดของพื้นที่ที่จะใช้จัดแสดง, การกำหนดพื้นที่ในการจัด

แสดง

- เลือกงานชิ้นออกมาเป็นชิ้นงานจัดแสดงสำคัญ

นอกจากนี้ในการเลือกชิ้นงานนั้น หากวัตถุที่จะใช้จัดแสดงมีมากเกินไปที่จะสามารถจัดแสดงได้หมด ก็จะไปเก็บไว้ในคลังเก็บของ เพื่อสับเปลี่ยนหมุนเวียนมาจัดแสดง หากมีผู้ต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุที่จัดเก็บไว้ในห้องคลังเก็บของ ก็สามารถเปิดให้เข้าไปศึกษาได้

5.2.2 การเลือกใช้เทคโนโลยี

การเลือกใช้เทคโนโลยีนั้น จะต้องพิจารณาถึง พื้นที่ที่ใช้จัดแสดง สถานที่ที่ใช้จัดแสดง เนื้อเรื่องของงานที่จัดแสดง และชิ้นงานที่จะใช้ในการจัดแสดง โดยทั่วไปในการจัดแสดงชิ้นงานนั้นจะให้ความสำคัญกับวัตถุที่จัดแสดงมากกว่า เนื่องจากการเน้นทางด้านเทคโนโลยีมากกว่านั้นจะเป็นในลักษณะ ของพิพิธภัณฑ์ที่ไม่มีวัตถุที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์มาจัดแสดงมากนัก ซึ่งผู้ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีมากๆ จะต้องคำนึงถึงคือ งบประมาณที่จะนำมาใช้

5.2.3 พิพิธภัณฑ์

การที่พิพิธภัณฑ์จะได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมมากขึ้น พิพิธภัณฑ์จะต้องมีความครบวงจร กล่าวคือ

- มีแหล่งค้นคว้า ห้องสมุด เพื่อให้ผู้เข้าชมได้ศึกษาอย่างละเอียด

- ส่วนจัดแสดง มีการจัดส่วนการจัดแสดงแยกเฉพาะ เหมาะสมทั้งวัตถุ เนื้อหา เทคโนโลยี
- ส่วนบริการ เป็นบริการเสริมเพื่อดึงดูดให้ผู้เข้าชมสนใจมากขึ้น เช่น ของขาย ของที่ระลึก อาหาร
- บรรยากาศรายรอบของพิพิธภัณฑ์ คือ สภาพแวดล้อมภายนอก เช่น ความสะอาด ความร่มรื่น ห้องน้ำ การจัดที่นั่งสำหรับพักผ่อน
- มีห้องบรรยายสรุป
- ทำให้คนมีเวลาอยู่ร่วมกับพิพิธภัณฑ์ได้ทั้งวัน
- นอกจากนี้สิ่งที่มีผลต่อผู้เข้าชม
- ทำเลที่ตั้ง ถ้าสถานที่เดินทางไกล ไม่สะดวก คนไม่ค่อยไปชม ยกเว้นผู้ต้องการทำการวิจัย
- ชื่องานที่น่าสนใจ
- การทำประชาสัมพันธ์
- ข้อมูลของวัตถุที่จัดแสดง เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษา
- การใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างความบันเทิงและความรู้ให้กับผู้เข้าชม

ในการเลือกนำเทคโนโลยี สื่อปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้นั้นทางผู้เชี่ยวชาญได้ช่วยเลือกวิธีการที่เหมาะสม กับทางหอเกียรติภูมิรถไฟ โดยได้พิจารณาจากคุณสมบัติต่าง ๆ แล้วได้แนะนำให้เลือกใช้สื่อปฏิสัมพันธ์ประเภทคอมพิวเตอร์หน้าจอสัมผัส เนื่องจาก เทคโนโลยีด้านอื่นๆ ที่ได้มีการนำเสนอ นั้น ต่างมีจุดด้อยในบางส่วนทั้ง เรื่องของพื้นที่ที่ไม่อำนวย และความสามารถของการนำเสนอเนื้อหา เพื่อความบันเทิงและสาระต่าง ๆ

5.3 การวิเคราะห์ความคุ้มค่า

ในส่วนของการศึกษาถึงระยะเวลาคืนทุน ทางหอเกียรติภูมิรถไฟมี รายรับที่ได้จากการสนับสนุน ของ ชมรมเราร์รถไฟ 35, 000 บาทต่อปี รวมถึงเงินบริจาคให้กับทางหอเกียรติภูมิ

รถไฟโดยผู้เข้าชมประมาณ 18,000 บาทต่อปี รายได้จากค่าโฆษณา 36,000 บาท เมื่อนำมาคิดคำนวณทางด้านบัญชี ในส่วนของ ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) ระยะเวลาคืนทุนจะอยู่ที่ 2 ปี 8 เดือน 21 วัน โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) ที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 8 NPV มีค่าเท่ากับ 113,061.40 บาท อัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (Internal Rate of Return) มีค่าเท่ากับ 24.41 %

ดังนั้นในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการลงทุนจัดสร้างสื่อปฏิสัมพันธ์นี้เมื่อประเมินความคุ้มค่าทางการเงิน ในส่วนของระยะเวลาคืนทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิ และอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงแล้ว ถือได้ว่าการจัดทำสื่อปฏิสัมพันธ์มีความคุ้มค่าทางการเงิน

ทางหอเกียรติภูมิรถไฟยังมุ่งเน้นในการสาธารณประโยชน์ด้านการศึกษาและความบันเทิงของผู้เข้าชม เพื่ออนุรักษ์ รักษาห้วงจักร และรถไฟไทยไว้

จากตัวเลขทางบัญชีจึงประเมินได้ว่า การลงทุนในโครงการนี้มีความคุ้มค่าและความเป็นไปได้ในการลงทุน

5.4 ข้อเสนอแนะงานวิจัยต่อเนื่อง

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการนำ ระบบสื่อปฏิสัมพันธ์มาใช้กับการจัดแสดงชิ้นงานภายในหอเกียรติภูมิรถไฟ เพื่อสร้างความน่าสนใจ ในการนำเสนอชิ้นงานทางประวัติศาสตร์รถไฟของประเทศไทย กับผู้เข้าชม เพื่อให้ผู้เข้าชมได้รับศึกษาหาความรู้ และความบันเทิง จากการศึกษาชิ้นงาน แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และพฤติกรรมกรรมการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ที่หลากหลายมากขึ้น และเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้นหากมีการนำผลการวิจัยนี้ไปศึกษาและวิจัยต่อ โดยเน้นในด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมและรูปแบบการรับบริจาคเพื่อสนับสนุนหอเกียรติภูมิรถไฟ อันจะนำไปสู่การพัฒนาในด้านเนื้อหาสาระ และความบันเทิง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการให้บริการอย่างยั่งยืน